

Energi Norges syn på tilknytning av småkraft

Trond Svartsund

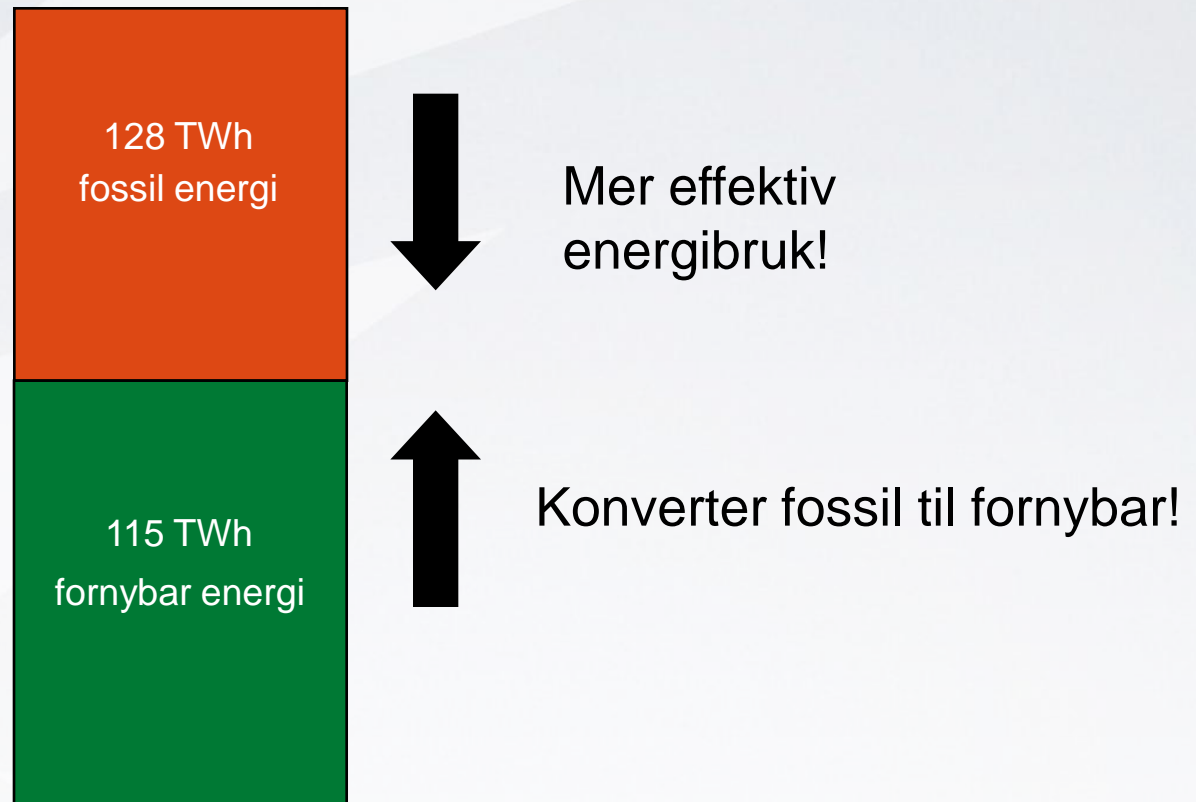
Tema

- Energipolitikk
- Nettpolitikk/nettregulering
- Tilknytningsplikt
- Anleggsbidrag

Sammenfatning av dagens politiske hovedmål

- Norge skal ta en lederrolle i å utvikle et klimavennlig samfunn og gå foran med betydelige egne utslippreduksjoner
 - Ivareta lokalt miljø
 - Øke fornybar kraftproduksjon
 - Øke energieffektiviteten
- Energipolitikken skal sikre høy forsyningsikkerhet og bidra til næringsutvikling
 - I første rekke nasjonalt, men også internasjonalt
- Energiforsyningen i Norge skal være samfunnsøkonomisk rasjonell
- Gode markedsløsninger er et viktig virkemiddel

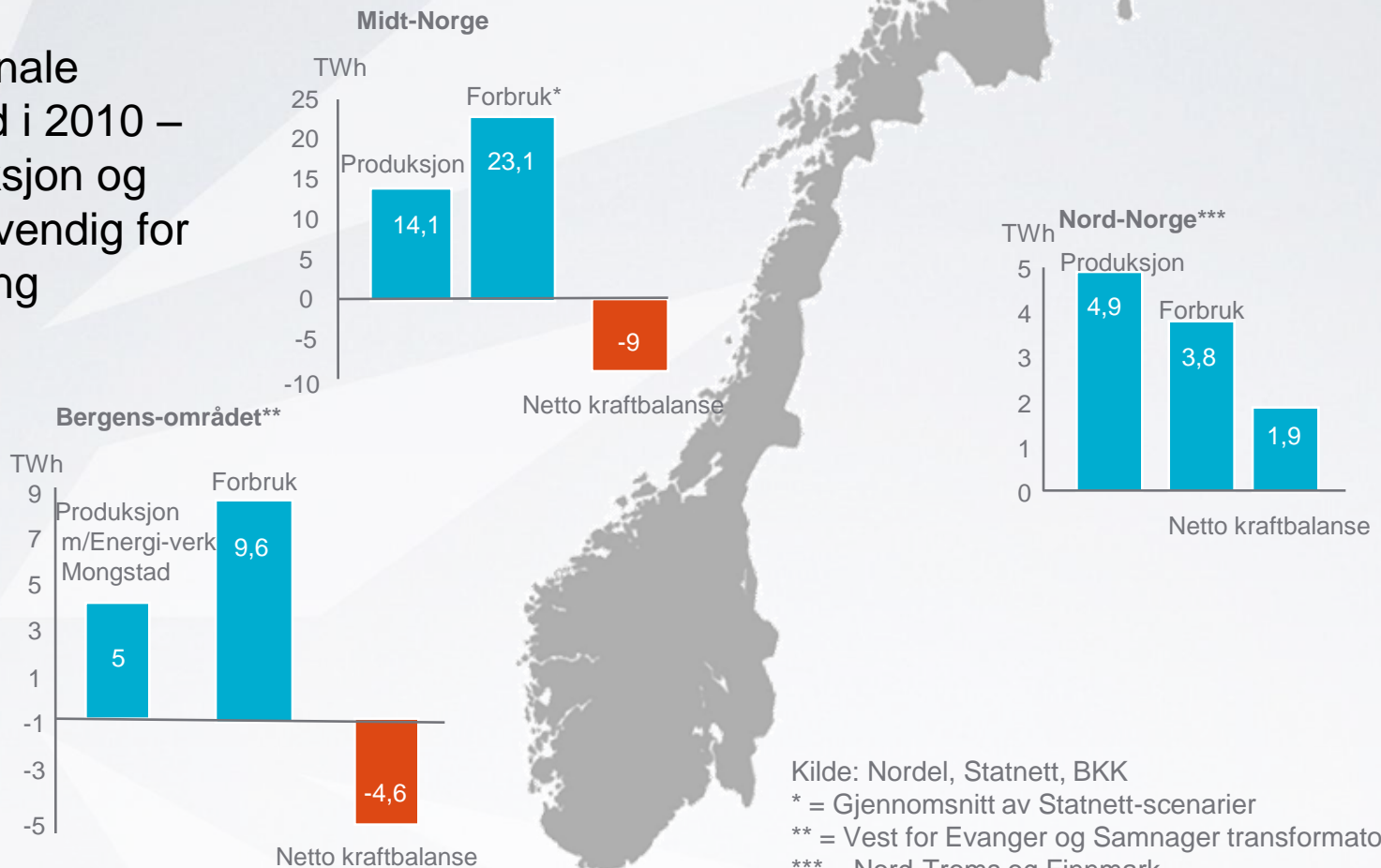
Vi må bruke mindre energi – og mer fornybar

Netto energibruk i Norge:

Økt etterspørsel må dekkes av nett og produksjon

Store regionale underskudd i 2010 – mer produksjon og nett er nødvendig for elektrifisering

Kilde: Nordel, Statnett, BKK

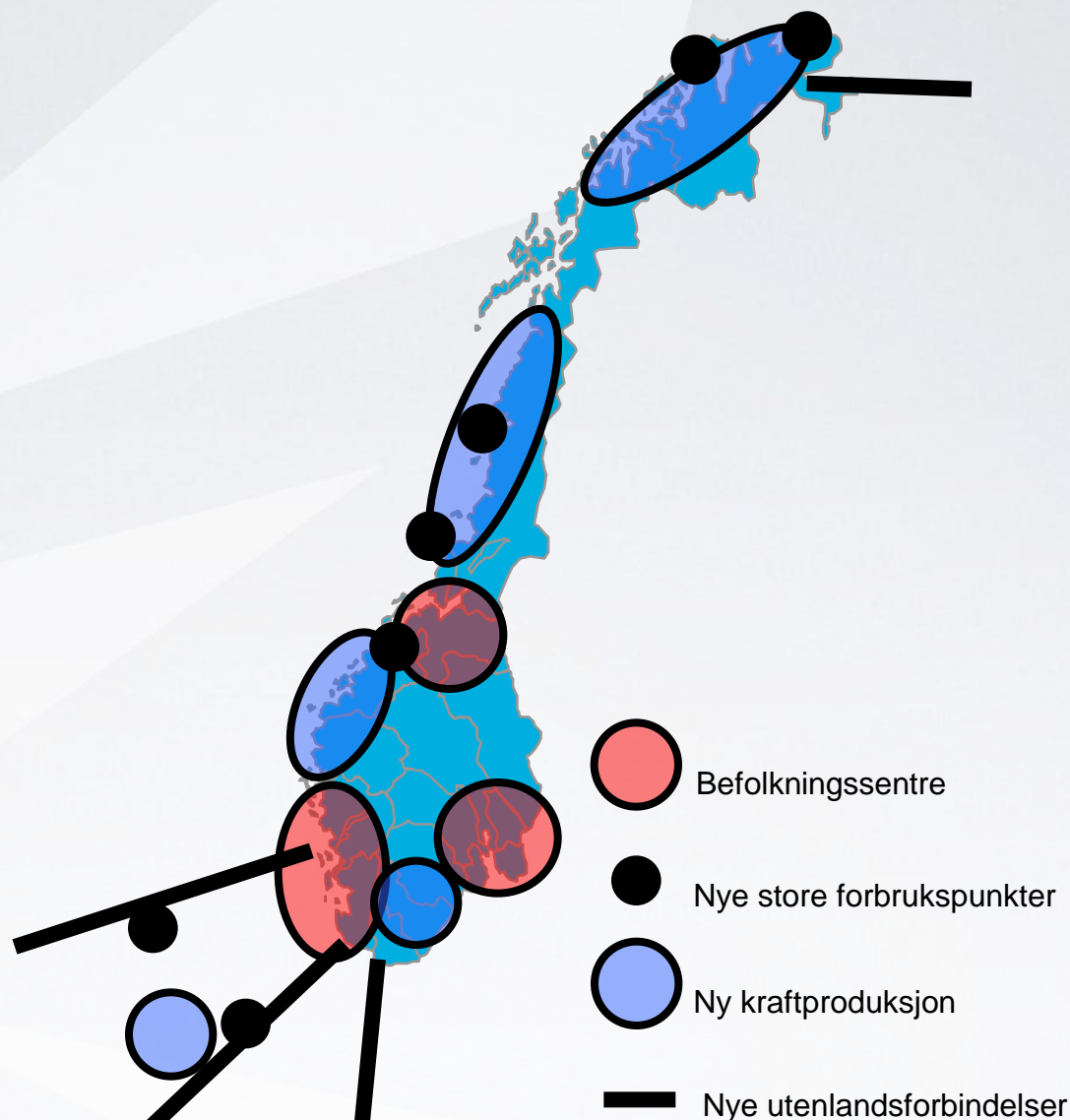
* = Gjennomsnitt av Statnett-scenarier

** = Vest for Evanger og Samnager transformatorstasjoner

*** = Nord-Troms og Finnmark

Elnettet i 2050 vil se annerledes ut enn i dag dersom klimamålene skal nås – og må uansett svare på endringer i forbruk og produksjon (Fra EBLs rapport i 2009 "Den grønne ledertrøya")

- Fremtidens nett vil gi større regionale forskjeller mellom forbruk og produksjon
- Større krav til nettet for å kunne transportere energi fra produksjons- til forbrukspunkter
- Større krav til styring av last som følge av mer desentral produksjon og energieffektivisering (effekt-topper)
- Nett, forbruk og produksjon er gjensidige avhengige av hverandre
- Helhetlig systemutvikling nødvendig for å unngå feilinvesteringer og for å sikre forsyningssikkerheten (ref. Midt-Norge)
- Vi blir mange flere innen 2050 (fra 4.8 til 6.6 millioner kroner)

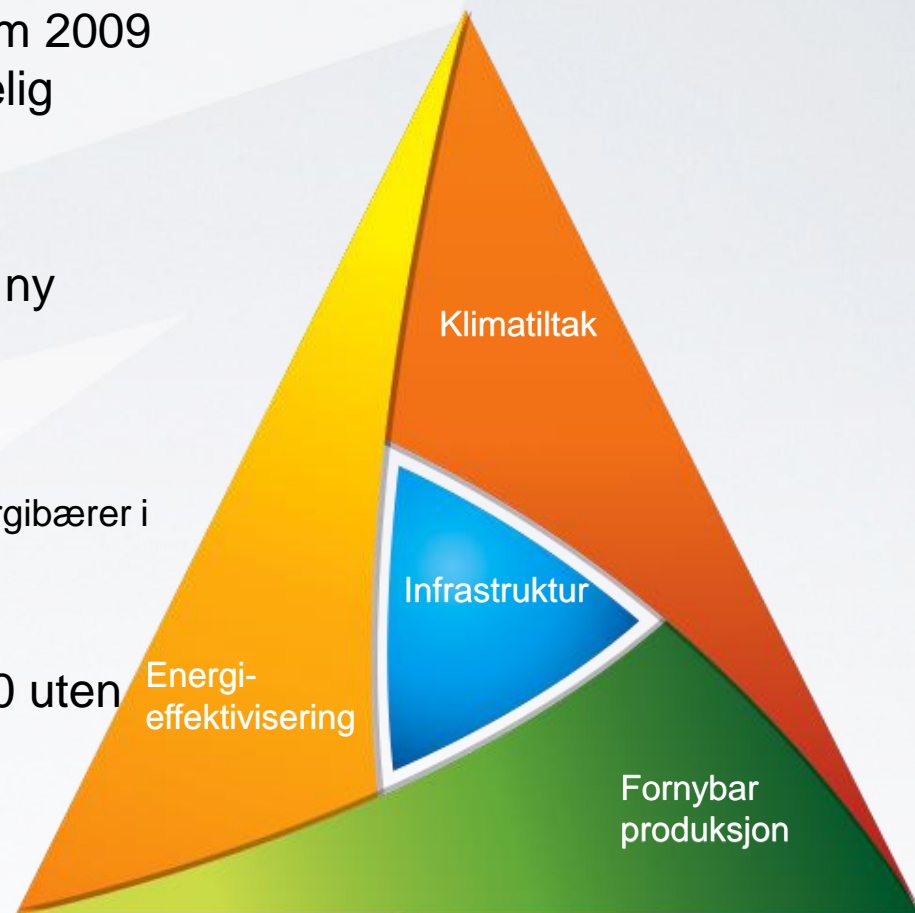

Stort innslag av fornybar kraft - utfordringer

- Må styrke nettet for å integrere vind og småkraft
- Må styrke nettet for å sikre at markedet fungerer
- Unngå flaskehalsen i nettet
- Sikre nettkapasitet til og fra Norden/Europa
- Nettplanlegging må skje med både mot produksjon og forbruk
- Styrke samhandling produksjon og nett
- Hva skal til av nett for å realisere mulighetene?

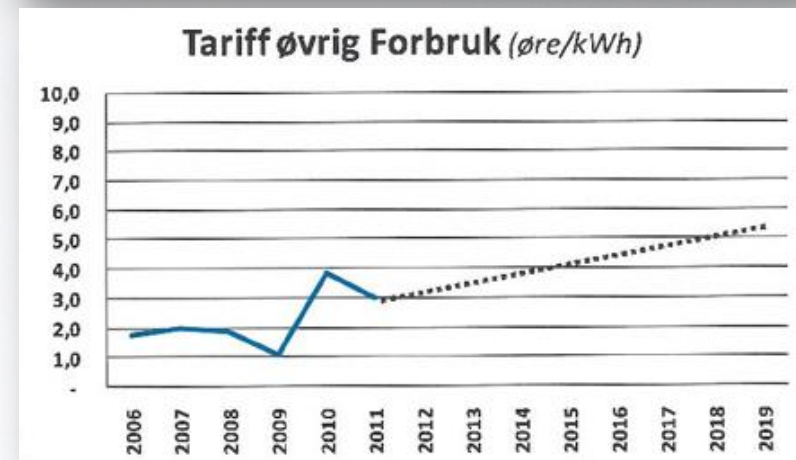
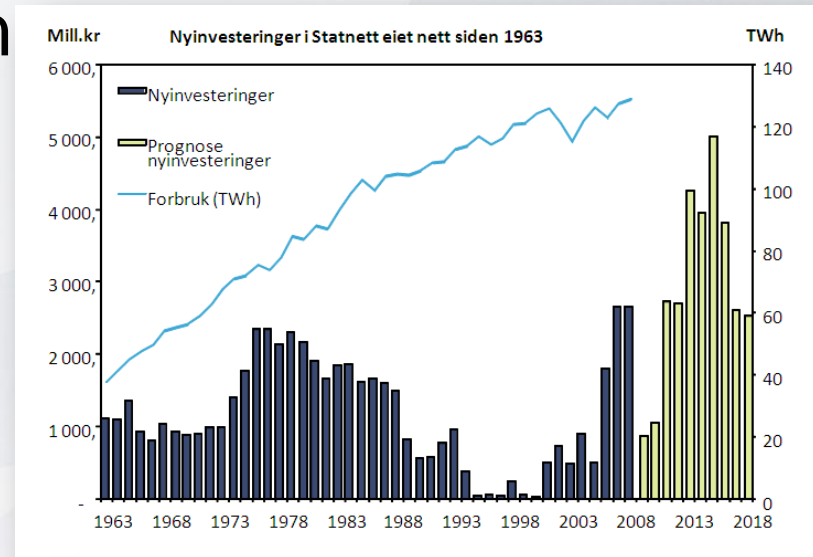
Nettpolitikken avgjørende for å nå klimamålene

- Nettpolitikken tydeligere fokusert gjennom 2009 både fra OED og Stortinget. Viktig å tydelig definere målene for nettpolitikken
- Økt fokus på klimatiltak, konvertering og ny fornybar energiproduksjon fører til at nettutvikling blir viktigere
 - ENKL planen – klimatiltak gir energieffekter
 - Den Grønne Ledertrøya – strøm blir hovedenergibærer i fremtiden
- Klarer ikke nå EUs målsetninger for 2020 uten en offensiv nettpolitikk

Nødvendige investeringer vil føre til økt nettleie i fremtiden

- Frem til 2020 vil nettleien sannsynligvis øke som følge av behov for investeringer
- Bare Statnett skal investere 30 milliarder de kommende 10 år, dette er knyttet til
 - opprustning av gammelt nett,
 - tilkobling av ny fornybar energi
 - nye utenlandsforbindelser

Kilde: Statnett

Hvem skal betale ?

- Nye nettinvesteringer og fornying av gammelt nett
- For eksisterende nett
- Nettselskapet ?
- Eiere ?
- Nye kunder eller gamle kunder ?
- Produksjon ?
- Husholdningskunder ?
- Næringskunder ?
- Kraftkrevende industri ?
- Myndighetene ?

Hvem skal betale - finnes det sannheter ?

- Det finnes ingen sannheter! Men det vi gjør, må ha en begrunnelse – samfunnsøkonomisk, politisk mv.
- Politiske beslutninger må vi forholde oss til
- ”Rettferdighet” – hva er det ?

Hva er hovedutfordringene når det gjelder finansieringsmodeller ?

- Modellen for å regulere nettselskapenes inntekter bestemmer lønnsomheten for nettselskapet ved å investere i nett
- Regelverket for anleggsbidrag /tariffer bestemmer primært om;
 - Gamle eller nye kunder skal betale
 - Fordelingen mellom nye kunder

Nettselskapets rolle

- Bidra til samfunnsøkonomisk riktig etablering av produksjon
 - Ikke motarbeide etablering
 - Bedriftsøkonomiske konsekvenser i gjeldende netregulering
 - Ikke overstimulere til etablering
 - Kommunale ønsker
 - Ta hensyn til politiske signaler
 - Politiske virkemidler

Nettselskapets rolle (kilde ECgroup)

- Samfunnsmessig riktig etablering dersom nye kraftverk dekker endringene i nettets kostnader og samfunnets avbruddskostnader som følge av tilknytningene
 - Produsentens betaling < endring i nettets kostnader
 - Samfunnsøkonomisk ulønnsomme prosjekter realiseres
 - Overetablering
 - Subsidiertes av eksisterende kunder
 - Produsentens betaling > endring i nettets kostnader
 - Samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter som ikke realiseres
 - Underetablering

Anleggsbidrag (kilde ECgroup)

- Produsentens dekning av kostnader = produsentens betaling til nettselskap
 - Anleggsbidrag
 - Nett-tariffer (uavhengig av anleggsbidraget)
- Anleggsbidrag:
 - Investeringstilskudd ved nettilknytting/forsterkning
 - Dekke påløpte anleggskostnader ved nyetablering
 - Endringen i nåverdien av fremtidige investeringer i nettet
 - Rimelig at kunden belastes for denne endringen

Anleggsbidrag i maskede nett

- Anleggsbidrag i masket nett
 - Kun ved ekstraordinære tilfeller ?
 - Økt kapasitet og leveringssikkerhet gir økt nytte for flere
 - Urimelig fordeling av kostnader ?
- Bør man legge opp til en praksis med økt bruk av anleggsbidrag i masket nett ?

Tilknytningsplikt

- Hvor mye kostnader "tåler" et nytt produksjonsanlegg
- Bør alle nye anlegg realiseres ?
- Legge til rette for ny produksjon gjennom tilknytningsplikt for samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter
 - Dette må imidlertid kombineres med bedre muligheter for å stille virksomheter som ønsker nettilknytning overfor kostnadene slik tilknytning medfører
- Anleggsbidrag i maskede nett er fortsatt et omdiskutert tema

Mer miljø for pengene med anleggsbidrag

- Stort potensial, men svært ulik fordeling mellom regioner og i forhold til forbruk => til dels store forskjeller i nettkostnader mellom prosjekter
- Fravær av anleggsbidrag medfører at en viktig kostnad utelates fra investeringsbeslutningen => både feilinvesteringer og gal rekkefølge => **Norge får mindre ny fornybar energi for pengene.**

Energi Norges syn

- **Energi Norge er positiv til tilknytningsplikten**
 - Tilknytningsplikten bør følges opp med mer forutsigbar inntekt for nettselskapet som følge investeringene
 - Tilknytningsplikten er en ny plikt – Energi Norge har i høring i 2009 støttet anleggsbidrag i ”maskede” nett. Vil dette bety noe for småkraft ?
 - Tilknytningsplikten må ikke ”straffe” lokale kunder med tarifføkning – tariffutjevningsordninger/anleggsbidrag
 - Behov for ”kjøreregler” slik at nettselskapene håndterer tilknytningsplikten på samme måte
- **Et korrekt anleggsbidrag er viktig for å få realisert de beste produksjonsprosjektene først**
 - Andre sorteringsordninger blir kostbare/lite effektive (NVE må ta stilling til alle kostnadene i prosjektet)
 - Uten anleggsbidrag kan en få mindre nett/fornybar produksjon for pengene
 - Viktig med tanke på etablering av et felles sertifikatmarked med Sverige – regelverk og praksis for anleggsbidrag må harmoniseres
 - Hva er et korrekt anleggsbidrag – hvordan skal det beregnes ?
- **Inntekten fra innmatingstariffen må fortsatt ligge igjen lokalt**

Andre problemstillinger som må løses

- **Koordinering av produksjonstilknytninger er viktig**
 - Hvordan skal dette løses ?
- **Produksjonsrelaterte nettanlegg**
 - Utfordrende å håndtere i praksis, behov for mer presist regelverk
- **Tekniske krav**
 - Hvordan skal dette løses ?

Oppsummering

- Behov for store nettinvesteringer
- Kostnadsfordeling er og blir en stor utfordring
- Anleggsbidrag er et riktig virkemiddel
 - men alt er ikke løst enda...

Takk for oppmerksomheten !